

QUÈ ÉS EL FEDERALISME?

FEDERAR ÉS COMPARTIR, ÉS GOVERNAR. És una manera d'organització política no jeràrquica en la qual es té present el respecte a la diversitat i pluralitat de les poblacions humanes. També és una cultura basada en els principis de la llibertat, la igualtat, la justícia, la solidaritat i la fraternitat, i que té en consideració les múltiples identitats que arrelen en cada individu. La paraula Federal prové del llatí *faedus* que significa *tractat o pacte*. La solució als problemes de convivència humana els trobem a través del diàleg, la negociació i el pacte.

En teoria política el federalisme és una manera esglaonada de considerar els interessos dels ciutadans i exercir el poder per a satisfer-los caracteritzant-se perquè aquests mateixos ciutadans, conservant la seva llibertat i autonomia, cedeixen una part de la seva sobirania a l'esglaó inferior o superior d'una federació per tal de veure satisfets bona part dels seus interessos, i aquest esglaó ho fa i decideix passar a l'esglaó següent de poder per tal de satisfer altres interessos que tenen possibilitat de resoldre's millor en aquest nou esglaó, i així successivament fins a arribar a l'esglaó més alt considerat dins la federació. En última instància tots els esglaons són responsables davant la ciutadania que els ha escollit de manera directa o indirecta. El nombre més freqüent de nivells és el de tres (per exemple: municipi/regió, cantó estat federat/federació o estat federal). Però pot augmentar per sota (per exemple: districtes municipals) o per sobre (seria el cas de la Unió Europea quan arribi a ser una federació).

Des del punt de vista personal i social el federalisme és una cultura, és a dir, un conjunt d'actituds i valors que pot, i tal vegada té el deure, d'impregnar els individus i grups socials fins a formar una identitat col·lectiva caracteritzada per a la capacitat d'entendre, reconèixer i gestionar la diversitat facilitant doncs la convivència, la cooperació i la vida en comunitat. El federalisme com identitat col·lectiva pot donar a les estructures polítiques federals la vinculació afectiva i la lleialtat de la ciutadania, i un gran enardiment envers els projectes de futur que afecten les xarxes de les estructures polítiques esmentades i d'altres entitats no estrictament polítiques.

El federalisme tindrà una esplendor extraordinària durant els pròxims anys per a resoldre els problemes polítics i d'altres tipus d'unes societats cada cop més complexes i diverses, perquè el plantejament federal s'ajusta al món en què vivim, definit per a interdependències creixents i sobiranies compartides.